

פירוט קורסים לשומעים חופשיים

שנה"ל תשפ"א - סמסטר א'

פירוט הקורסים לחוג לחינוך

פרופ' אילת שביט

אחד בשביל כולם? חידת האלטרואיזם

6044412 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

כל אחד מאתנו לפעמים חש "פרייאר" אך לרובנו אין כלים מחקריים לניתוח מצב זה. הקורס יעסוק באבולוציה התרבותית והפיזית של אלטרואיזם, נושא אשר עדיין מעורר וויכוח ועניין רב בקרב חוקרי סביבה וחברה. הסטודנטים בקורס יבררו את הקונפליקט לכאורה בין 'אלטרואיזם' ל'אגואיזם' ובין 'אינדיבידואלי' ל'קבוצה', ילמדו מגוון מודלים לחקר התופעה; ויוזמנו להשתלב בפרויקט התנדבותי באזור, תוך שהם מתארים את החוויה שהם עוברים ואת הרלוונטיות – אם ישנה – בין המודלים שלמדו בכיתה והאופן שבו הם מסבירים את מה שהם פוגשים בשטח.

גב' רוני היינבך

מפגש עם השטח- הכרת מסגרות החינוך החברתי

6023354 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

קורס זה יציג בפני הסטודנטים של המוקד החברתי את שלל המסגרות בהם יוכלו להשתלב בעשייתם החברתית במסגרת לימודיהם ולאחריהם. באמצעות הצגת הארגונים השונים יקבלו הסטודנטים מושג ראשוני לגבי המרחב החינוכי המקצועי שבו מתרחש החינוך החברתי. במהלך הקורס יכירו הסטודנטים את תחומי הפעילות החינוכית שמציעות המסגרות השונות, ילמדו את התיאוריה שבתשתיתן ויפגשו אנשי מקצוע העובדים בהן. בין הארגונים החינוכיים אליהם יחשפו הסטודנטים יהיו כאלה העוסקים בנושאים כמו רב תרבותיות, חינוך אלטרנטיבי, ילדים ונוער בסיכון, מגדר, חינוך בלתי פורמלי ועוד.

ד"ר אלון גולדברג

פסיכולוגיה התפתחותית א' - יסודות בפסיכולוגיה התפתחותית

6029004 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה

הקניית מושגי יסוד בפסיכולוגיה התפתחותית והבנה של תהליכים התפתחותיים לאורך החיים. הקורס יעסוק בנושאים רבים שהם אבני היסוד של הפסיכולוגיה התפתחותית: שיטות מחקר בפסיכולוגיה התפתחותית ובתיאוריות של התפתחות, תוך התייחסות לטרם לידה ולתקופת הינקות.

ד"ר עומר הורביץ

מבוא לפסיכוביולוגיה

ד"ר סיון רז

6023387 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יציג את נושאי הבסיס של המחקר הפסיכו-פיזיולוגי כחלק מהענף הכללי של הפסיכולוגיה המודרנית. הוא סוקר את היחסים בין מוח והתנהגות ומיועד להקנות ידע בסיסי ביסודות נוירו-פיזיולוגיים וביוכימיים להתנהגות בני אדם ובעלי חיים. ייסקרו נושאי יסוד כגון נוירו-אנטומיה בסיסית, הולכה עצבית, העברה סינפטית, פסיכופרמקולוגיה בסיסית, תפקוד ואנטומיה מוחית (כולל התייחסות לפגיעות מוחיות ולתהליכי החלמה לאחר פגיעה מוחית) ושיטות בחקר המוח. כן ניגע בקצרה בכמה נושאים מערכתיים.

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה

מטרות הקורס: הכרות עם תחום חקר האישיות, הבנתה והגדרתה, באמצעות הצגת התיאוריות המרכזיות בתחום אשר כל אחת מהן מסבירה באופן שונה את המאפיינים, המניעים והצרכים של הפרט אשר מסבירים את ההתנהגות, ומציעה שיטות שונות לטיפול בקושי נפשי ובשינוי התנהגות. הלמידה תכלול סקירת התפתחות ההיסטורית של אסכולות תיאורטיות שונות להבנת האישיות, דיון השוואתי בהנחות הבסיס ובדגשים הניתנים על ידי תיאוריות שונות, והערכה ביקורתית של המודלים. לצורך המחשה נעזר באמצעים ספרותיים, קולנועיים ובתיאורי מקרה.

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה

מטרות הקורס: מפגש ראשוני והקניית מושגי יסוד בתחום הפסיכופתולוגיה, כולל הגדרת התנהגות אבנורמלית ובלתי מסתגלת, הכרות עם המערכת האבחנתית המקובלת (DSM-5), וסקירת שיטות מחקר בתחום. בסמסטר הנוכחי נתמקד במספר קבוצות של פתולוגיות נפשיות: הפרעות לחץ, הפרעות חרדה והפרעות מצב-רוח. בלמידה יושם דגש על הבנת החוויה האישית, התסמינים, גורמי הסיכון והשכיחות באוכלוסייה, תוך הצגת הגישות המרכזיות להבנת האטיולוגיה, דרכי טיפול מקובלות וסימני השאלה הקיימים בתחום. לצורך המחשה נעשה שימוש בסרטים, תיאורי מקרה וחומר ספרותי.

הקורס יעסוק בחקר התהליכים המתרחשים בקבוצות במסגרות חינוכיות, והשפעתם על המתרחש בתוך מסגרת חינוכית רחבה. במהלך הקורס יילמדו וייבחנו נושאים הקשורים להתפתחות קבוצה, לתפקיד המנחה ולתפקידים של חברי הקבוצה השונים. כן תיבחנה השפעותיה של הקבוצה על היחיד תוך פיתוח מיומנויות הקשבה, הבעה, יצירתיות ואמפתיה. תיבחן גם ההזדמנות שהקבוצה מזמנת לפרטים שבה לגדול, להתפתח ולפתח זהות עצמית.

פירוט הקורסים - לעבודה סוציאלית

הקורס מציע היכרות עם צורת החשיבה הסוציולוגית ויישומה לצורך הבנה וניתוח של תופעות חברתיות יומיומיות, מקומיות וגלובליות.

מטרותיו העיקריות של הקורס הן:

- לערוך היכרות עם תיאוריות ומושגים מרכזיים בסוציולוגיה.
- להקנות כלים לניתוח והבנה של סוגיות מרכזיות הנוגעות למציאות החברתית, לחיי היומיום ולשדה העבודה הסוציאלית.

פירוט הקורסים - החוג לכלכלה וניהול

מר איאד סנונו

יסודות החשבונאות

8012106 – 4 ש"ס, 4 נ"ז ש'

ידע בסיסי ברישום החשבונאי, בהכנת דוחות כספיים, מאזן רווח-הפסד ודו"ח ייעוד רווחים. נושאי הקורס המרכזיים מתקדמים בעקרונות חשבונאים, שיטות אומדן פחת ומלאי, התחייבויות והון עצמי.

ד"ר אמיר להט

יסודות השיווק - מוצע במסגרת מסלול עובדים

8022123-11 - 5.1 ש"ש 3 נ"ז ש'

הקורס מציג מושגי יסוד בשיווק ודן בניהול שיווק, טכניקות שיווקיות שונות, החלטות על קווי מוצרים, פרסום, מבצעי מכירות, אסטרטגיות שיווק, מדיניות הפצה וניהול, מוכרים ומכירות.

ד"ר חגי אורנשטיין

משא ומתן עסקי

8031226 – 2 ש"ס, 2 נ"ז

משא ומתן הוא חלק אינטגרלי מחיי העסקים והעבודה בפרט, ומהחיים האישיים בכלל. בקורס יילמדו תיאוריות ומושגים מרכזיים בניהול משא ומתן, תוך מתן דגש יישומי על שימוש בידע לאבחון והבנת מצבים ותהליכים המתקיימים במהלך מו"מ, ועל רכישת מיומנויות בסיסיות בניהול. בקורס יסקרו הדינאמיקה והתהליכים המתרחשים בעת המו"מ, ויילמדו ויתורגלו כלי תכנון וניתוח, אסטרטגיות וטקטיקות לניהול מו"מ, הימנעות מכישלונות וממחסומים נפוצים ועוד.

ד"ר דפנה שורץ אשר

מבוא לניהול

8011110-00 - 1 ש"ש, 2 נ"ז ש'

מטרת הקורס ללמד את יסודות הניהול. נלמד על מקומו של המנהל במרכז ההצלחה העסקית. הקורס יידון בהגדרת תפקידי המנהל, ביזמות, במנהיגות ניהולית, בשיטות ניהול "מסורתיות" ובשיטות ניהול שהתפתחו בסוף המאה שעברה. זה הוא קורס עיוני שיבחן היבטים תיאורטיים ומעשיים.

עו"ד אביבה באומל

משפט עסקי

8011302 - 1 ש"ש, 2 נ"ז

המשפט הוא חלק בלתי נפרד ממהותו ותפקודו של כל עסק. הקורס הינו קורס מבוא להכרות עם היחידה העסקית – במגזר הפרטי והציבורי – ועם עולם המשפט הרלוונטי לה בישראל. הקורס חושף את המשתתפים לסביבת העבודה המשפטית האופפת את העולם העסקי ולאתגרים המשפטיים הכרוכים בניהול עסק לעמוד על הפערים הבלתי נמנעים בין העקרונות המשפטיים למציאות העסקית בשטח, לרבות הפער שבין המשפט למציאות הנוהגת הלכה למעשה. הקורס מעניק ידע בסיסי בתחומים החיוניים לבעלי תפקידים בכל ארגון כלכלי, כמו דיני תאגידים, דיני חוזים, הגבלים עסקיים, דיני עבודה ועוד.

פירוט הקורסים לחוג ללימודים רב תחומיים

אוכלוסייה מעורבת: מגעים בין פלסטינים ויהודים בארץ ישראל בתקופת המנדט

ד"ר נעמה בן זאב

2, 7021458 שש"ס

2 נ"ז

ההיסטוריוגרפיה של החברות הפלסטינית והיהודית בארץ-ישראל בתקופת המנדט נטתה להתמקד בקהילה אחת וליצג אותה כקבוצה לאומית אחידה, קיימת מקדמת-דנא, שכמעט ולא הושפעה מן הקהילה השכנה והמתחרה. הקונפליקט הלאומי נתפס עד לא מכבר כמרכיב הדומיננטי או אף היחיד במערכת היחסים של יהודים ופלסטינים. בקורס נבחן מגעים בין פלסטינים ויהודים שהתקיימו בשנות המנדט בשדה רחב יותר, כגון במקומות עבודה ובאיגודי עובדים, בכלכלה, במרחבים עירוניים משותפים, במוסדות חינוך ובריאות ובתרבות הפנאי. זאת לצד מגעים הקשורים למאבק בין שתי הקהילות.

אינטימיות ואוטונומיה

ד"ר אלי פיטקובסקי

2, 7077762 שש"ס

מהי מידת האחריות שיש לנו על רגשות הסובבים אותנו? האם רצונותיהם של אנשים אחרים הם מכשול בפני החופש שלי, או אולי תנאי לחופש שלי? כיצד משפיעים רגשות מורכבים כלפי אחרים על יכולתנו לפעול באופן חופשי? האם אדם שאינו חופשי (נניח אדם שנקבע לחלוטין על ידי "כוחות חברתיים") מסוגל לאינטימיות? הקורס מכנס יחד תובנות מפילוסופיה של הרגש (בעיקר פילוסופיה אנליטית עכשווית), פילוסופיה של הפעולה, וסוגיות על חופש הרצון, על מנת לדון באופן שיטתי על אילוצים הדדיים ויחסי גומלין בין התחומים הללו, בעיקר סביב השאלות שבפתיחה.

אלימות כלפי נשים - היבטים פסיכולוגיים וחברתיים

ד"ר אביגיל מור

4, 7072728 שש"ס

הקורס יעסוק בתופעת האלימות כלפי נשים ונערות מנקודת מבט סוציו-פסיכולוגית. ייבחן הקשר שבין חוסר השוויון ופערי הכוחות בין המינים לבין אלימות זו, הכוללת, בין היתר, תקיפה מינית ואונס, התעללות פיזית והטרדה מינית. ננתח את ההקשר החברתי וההיסטורי של תוקפנות זו לצד הבנת המניעים להתרחשותה, וכן נסקור את השפעותיה הפסיכולוגיות, הקצרות וארוכות הטווח, על אוכלוסיית הנשים והבנות ככלל ועל נפגעות האלימות בפרט. ברמה החברתית יוצעו דרכים הולמות לעקירת התופעה משורש, וברמה הפרטנית יוצעו דרכים לשיקום נפשי של הנפגעות.

אמהות טובות ואמהות רעות: אימהות בחברה, בתרבות, באמנות

ד"ר תמר הגר

4, 7044423 שש"ס

האם רגש אמהי הוא מולד או נרכש? מי היא האמא הטובה ומי היא האמא הרעה? האם האמהות היא תפקיד פרטי או מוסד חברתי, פוליטי? איזה דימויים שלו מפיצים מוסדות וסוכנים תרבותיים – בין השאר הממסד האמנותי – בחברה שלנו? ומה זה עושה לנו כנשים פרטיות? האם אנחנו באמת יכולות לבחור לא להיות אמא? האם אנחנו באמת יכולות לבחור איזה אמא להיות? אלה רק חלק מהשאלות שייבחן קורס זה המתבונן ומנתח את האמהות מפרספקטיבה היסטורית, פסיכולוגית, תרבותית וסוציולוגית ובאוריינטציה ביקורתית.

בין כיבוש פולין לנפילת ברלין: הקרבות הגדולים של מלחמת העולם השנייה

ד"ר תמיר הוד 2,7044435 ש"ש"ס , 2 נ"ז

להציל את טוראי ראיון, פרל הארבור, דנקרק ועוד. עשרות שנים שהוליווד יוצרת סרטים המבקשים להתמודד עם הקרבות האדירים שהתרחשו במהלך מלחמת העולם השנייה. מדובר ביצירה שמטרתה לחשוף מהלכים אנושיים העולים על כל דמיון בעוצמתם ובהשפעתם על העולם כולו. בין הסרטים הרבים יש כאלה שנוצרו בעקבות מחקרים היסטוריים החושפים במהלך השנים מידע חדש ומרתק בנוגע לקרבות השונים. מלחמת העולם השנייה מעסיקה היסטוריונים רבים והללו זוכים לחקור מקורות רב תחומיים שהותירו הלוחמים מכל הצבאות שהשתתפו במלחמה. מפות, יומנים, ציורים, שירים, נאומים, מכתבים אישיים, דו"חות פנימיים וכאמור סרטי קולנוע העוסקים במלחמה, כל אלה ילוו את הקורס כדי לסייע בניחות מעמיק של כמה מהקרבות הגדולים בהיסטוריה של האנושות.

בעקבות האביר האפל: מבוא לתרבות המערב בימי הביניים

ד"ר מירב שניצר 2,7077757 ש"ש"ס , 2 נ"ז

"חושך"? "אפלה"? או המקום והזמן שבו התרחשו שינויים מהחשובים ביותר בהיסטוריה שלנו? כשאנחנו חושבים על רומנטיקה, כשאנחנו הולכים לקולנוע וגם כשאנחנו אוכלים, אנחנו מושפעים מאחת התקופות המרתקות בהיסטוריה, ימי הביניים! בקורס נכיר את התקופה, נברר מדוע זכתה ליחסי ציבור כל כך רעים וכיצד היא נוגעת בנו היום? נשלב קריאה במקורות היסטוריים, נצפה בקטעי סרטים, נאזין למוזיקה של התקופה, אולי גם נטעם את מה שנותר מהמורשת של התקופה.

בריאות וסביבה

ד"ר חגית אולונובסקי 4,7066636 ש"ש"ס , 4 נ"ז

הקורס מקנה מושגי יסוד ורקע על הקשר בין בריאות וסביבה, הדילמות וגישות לפתרון, ותהליכי קבלת החלטות בתחום בארץ ובעולם. נעסוק בסוגיות מרכזיות כולל השפעות זיהום אוויר, זיהום מים, חומרי הדברה, זיהום רעש, שינויי אקלים, תכנון אורבני, פרבור, תחבורה, תעשייה, חקלאות וחומרי הדברה. בין היתר, נביא דוגמאות מהארץ ומהעולם אסונות סביבתיים, החלטות בתחום הערכת הסיכונים, מדיניות, פוליטיקה ודעת קהל בתחום. במהלך הקורס כל סטודנט יבחר מאמר ויצגו בכיתה. 50% מהציון הסופי יקבע על סמך הפרזנטציה.

גבריות בעידן המודרני

ד"ר נחום טורצקי 2,7034577 ש"ש"ס , 2 נ"ז

במאה האחרונה חל שינוי ניכר במעמד האישה כתוצאה מהתפתחות התנועה הפמיניסטית. האם חל גם שינוי במעמד הגבר? גברים כיום כמעט ולא מעורבים ואף לא מודעים לצורך בשיח פילוסופי על מעמדם וערכם. הקורס נועד לפתח שיח ושפה על גבריות. דרך דיונים בנושאים שונים כמו האפשרות של משבר גבריות, הבניית הגבריות בזירות כמו מיניות ואינטימיות, נגיע לבחינה של האידאל הגברי הישראלי כפי שהוא מוצג בתרבות הפופולרית. מטרת הקורס לבחון את ערכי הגבריות המודרנית ואת דפוסי ההתנהגות שממטרים את חיי הגברים, עם מבט קדימה לשינוי ושיפור הגבריות בישראל ומעבר. לאחר ההשתתפות בקורס זה, מומלץ להמשיך ברצף לקורס "עתיד הגבריות", בו נבדוק את אפשרויות המימוש של מסקנות אליהן נגיע כאן, אך אין חובה להמשיך. במעמד האישה כתוצאה מהתפתחות התנועה הפמיניסטית. האם חל גם שינוי במעמד הגבר? גברים כיום כמעט ולא מעורבים ואף לא מודעים לצורך בשיח פילוסופי על מעמדם וערכם. הקורס נועד לפתח שיח ושפה על גבריות. דרך דיונים בנושאים שונים כמו האפשרות של משבר גבריות, הבניית הגבריות בזירות כמו מיניות ואינטימיות, נגיע לבחינה של האידאל הגברי הישראלי כפי שהוא מוצג בתרבות הפופולרית. מטרת הקורס לבחון את ערכי הגבריות המודרנית ואת דפוסי ההתנהגות שממטרים את חיי הגברים, עם מבט קדימה לשינוי ושיפור הגבריות בישראל ומעבר. לאחר ההשתתפות בקורס זה, מומלץ להמשיך ברצף לקורס "עתיד הגבריות", בו נבדוק את אפשרויות המימוש של מסקנות אליהן נגיע כאן, אך אין חובה להמשיך.

גלובליזציה והשפעתה על האדם והסביבה

ד"ר גד שפר

7044419, 2 שש"ס, 2 נ"ז

המהפכה הטכנולוגית הפכה את עולמינו למקום שמתחדש בכל יום מחדש ובעל השלכות כלל עולמיות. למהפכה הטכנולוגית הזאת ישנה השפעה ישירה ועקיפה על האדם והסביבה. בקורס זה נלמד מהו תהליך הגלובליזציה וכיצד הוא משפיע על האדם והסביבה בנושאים שונים בהם: יצירת פערים ואי צדק חברתי וסביבתי, תהליך העיור, תהליכי דמוגרפיה והגירה, אתגרי סביבה, שימושי קרקע מזון ומים, טכנולוגיות כ"אתגרים" ו"פתרונות" לבעיות חברתיות וסביבתיות ועוד. את הנושאים נבנה במסגרת רקע תיאורטי של גישות שונות שרואות את מרכזיות האדם בצורה שונה.

דמוקרטיה ודמוקרטיזציה בעולם הערבי

ד"ר אופיר עבו

7077722, 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס עוסק בניתוחם של תהליכי הדמוקרטיזציה במזרח התיכון מתחילת המאה ה-20, תוך בחינת הסיבות שהובילו לכישלונם עד כה. במקום להתייחס אל מושגי הדמוקרטיה והדמוקרטיזציה רק דרך מוסדות וכללים פורמליים, הקורס הזה בוחן אותם בהקשר רחב יותר שמתייחס לסוגיות של השתתפות פוליטית. לפיכך, הקורס יבחן את תהליכי הדמוקרטיזציה באזור על רקע האירועים המכונים "האביב הערבי". נבחן תהליכים אלה בהקשר של זכויות הפרט והאזרח בעולם הערבי, בהשפעותיהם של האסלאם הפוליטי והלאומיות הערבית על תהליכי הדמוקרטיזציה ובמעמדן של הקבוצות החברתיות השונות באזור ובמערכת הקשרים שנוצרה בינן לבין האליטות השלטוניות. הקורס ידון גם בהתפתחותה של דעת קהל ערבית דרך אמצעי התקשורת השונים והשפעתם של אלו על תהליכי הדמוקרטיזציה באזור. בנוסף, הקורס יעסוק בזכויות הנשים ובמעמדם של המיעוטים.

האבולוציה התרבותית של האדם

פרופ' גונן שרון

7098547, 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס הינו מבוא כללי לפרהיסטוריה של האדם מהופעתם של הכלים הראשונים באפריקה לפני 2.5 מיליון שנים ועד הופעת האדם המודרני. נסקור את האבולוציה הביולוגית של המין הומו וקודמיו האוסטרלופיתקים, נבחן את הכלים שייצר האדם מכלי האבן הראשונים ועד להופעתם של הכלים החקלאיים הראשונים. נפרט את השיטות שבהן מתוארכים השכבות והממצאים ואת המתודה הארכיאולוגית שבעזרתה נחשפים האתרים; נחקור את סביבתו של האדם הקדמון לאורך ציר הזמן ואת דרכי ההתנהגות שאפשרו לו לשרוד בתנאי הסביבה המשתנים. הקורס סוקר את תזונתו של האדם ואת תרבותו החומרית, ומתאר ממצאים עדכניים מחפירות ארכיאולוגיות בעולם ובמיוחד מבקע הירדן הצפוני ועמק החולה.

ההיסטוריה של מעמד אזרחי בישראל

ד"ר נעמה בן זאב

7077763, 2 שש"ס, 2 נ"ז

אילו זכויות מקנה מעמד האזרחות בישראל ואילו חובות כרוכות בו? מה בין חקיקה לשיח ציבורי על מעמד נשים וזכויות נשים בחברה? כיצד התעצב מעמדם של הפלסטינים בישראל כאזרחים? כיצד השפיעו ארגוני חברה אזרחית על מציאות החיים בישראל?

בקורס נדון במשמעות המשפטית של מעמד האזרחות ובשינויים שחלו בו במהלך המאה העשרים. את חלקו הראשון של הקורס נקדיש לחקיקה שעיצבה זכויות וחובות של אזרחים תחת השלטון העות'מאני, המנדטורי והישראלי. בהמשך הקורס נדון נבחן מחלוקות ואירועים היסטוריים שעיצבו את השיח האזרחי ואת הזכויות והחובות של אזרחים בישראל. בין היתר נדון בממשל הצבאי על אזרחי ישראל הערבים בין השנים 1948-1966, בעימות משפטי שעיצב את גבולות חופש הביטוי בישראל, בזכות של עובדים לשבות, בגיוס לצבא ובקשרים בין הצבא לחברה ולפוליטיקה בישראל, בשיח על זכויות נשים וכן ביכולת ההשפעה של ארגוני חברה אזרחית על החיים הציבוריים.

היבטים בפוליטיקה העולמית במאה העשרים

ד"ר שפר גז
2,7055510 שש"ס, 2 נ"ז
הקורס מתמקד בשינויים שהתרחשו במערכת הבינלאומית במאה ה-20, על ידי בחינה של אירועים היסטוריים בעלי השפעה עולמית. כל אירוע היסטורי יבחן מהזווית של הפוליטיקה העולמית עם דגש על השפעתו השונה על אזורים שונים בעולם וכן כיצד אירוע זה שינה את סדר היום העולמי. חלק מהאירועים שנדון בהם: מלחמות העולם והמלחמה הקרה, אימפריאליזם, קולוניאליזם ועצמאות, הנס הכלכלי האסייתי, העולם השלישי.

היסטוריה מקומית ומקומו בהיסטוריה

ד"ר מתן בורד
2,7044426 שש"ס, 2 נ"ז
מקומות - מרחבים גיאוגרפיים או ישובים, קטנים או גדולים - מילאו תפקיד מרכזי בכתיבה ההיסטורית מאז ומתמיד. בעשורים האחרונים מתרחבת הנטייה של היסטוריונים לכתוב היסטוריה מקומית, בניסיון להבין כיצד הפכו מקומות כאלה ואחרים למה שהם וכדי ללמוד דרך ההיסטוריה שלהם על סוגיות רחבות יותר. בקורס נקרא דוגמאות מרכזיות שנכתבו בתחום ההיסטוריה המקומית של ארץ ישראל/פלסטין במאה העשרים ונתודע לזרמים המרכזיים בתחום, במטרה לתת לסטודנטים ולסטודנטיות כלים לחשיבה מעמיקה וביקורתית על המקומות מהם הם מגיעים. ננסה להבין מה ניתן ללמוד מההיסטוריה של מקום על מקומות אחרים או על המרחב שאותו מקום כלול בו. נשאל את עצמנו מהם המקומות שאנחנו - תלמידים ומורים במכללה - פועלים בהם ומרגישים חלק מהם? ובאיזה אופן ניתן ללמוד מההיסטוריה שלהם על ההיסטוריה של הגליל, של הארץ, ושל המרחב הגיאוגרפי הרחב יותר שאנחנו חלק ממנו, כמו הים התיכון והמזרח התיכון?

הפוליטיקה של הזהויות בישראל: בין עבר להווה

ד"ר אופיר עבו
2,7044422 שש"ס, 2 נ"ז
ישראל מאופיינת כחברה שיש בה "ריבוי תרבויות ללא רב-תרבותיות". במסגרת הקורס נתמקד בקבוצות המיעוט המרכזיות של החברה בישראל: ערבים, מזרחים, חרדים, דתיים-לאומיים, יוצאי אתיופיה ודוברי רוסית. בקורס נדון גם בהשלכות של שיח הזהויות על הפוליטיקה הישראלית.

להעיר את סינדרלה: תרבות חומרית והיסטוריה נשית

ד"ר מירב שניצר
2,7066625 שש"ס, 2 נ"ז
גילוי מבנה חרב בעיר בגרמניה ומפתח כסף עתיק במוזיאון בצרפת הובילו לחשיפתם של סיפורים היסטוריים מרתקים, סיפורים על היסטוריה נשית שאבדה. אלו רק שניים מבין הסיפורים הרבים ההולכים ונחשפים כך בעשורים האחרונים. בקורס נכיר את הסיפורים תוך שימוש במצגות עשירות בממצאים ארכיאולוגיים, קטעי סרטים ויצירות אומנות. לצד המצגות נקרא מקורות היסטוריים ראשונים וטקסטים עכשוויים. בקורס נברר באיזה אופן מבנה וחפץ יכולים להוות מקורות לסיפור היסטורי, מדוע יש חשיבות למקורות הללו? מדוע יש חשיבות לסיפורים שהם חושפים? האם זו הדרך היחידה להגיע לסיפורים שאבדו או שאולי רצו להסתיר?

מאזוכיזם שפיר: דומיננטיות, כניעה, כאב ועונג בחיי היום-יום

ד"ר אורלי דהאן
2,7077709 שש"ס, 2 נ"ז
למה אנחנו אוהבים כאב מכוון, ובאילו נסיבות? מה ההבדל בין המוטיבציה של הסאדיסט ב-BDSM לזו של המאזוכיסט המצוי, ומדוע זוהי חידה בלתי פתורה בתרבות המערבית? באיזה אופן התשובות הללו קשורות לפלפלים-אדומים-חריפים, למשיכה שלנו לדרמות-טראגיות סוחטות דמעות, ולריצות מרתון? ואיך המנגנון המוחי של המאזוכיזם עשוי להיות קשור לדרך בה נולדו תינוקות במהלך העבר האבולוציוני שלנו? בקורס נלמד מה טוענים כיום פסיכולוגים אבולוציוניים, חוקרי מוח וחוקרי תודעה על כאב מכוון, עונג, כניעה ושליטה. נדבר גם על הטעות האומללה של פרויד, בגללה פסיכולוגים מחייכים פחות (למטופלים מסוימים), ובאופן כללי על הבלים ועולות

פסיכולוגיות מהעבר, ועל האבולוציה של התודעה.

מטרת הקורס לחשוף את הסטודנטים למושגים ותיאוריות אודות תופעות של מאזוכיזם, כאב, עונג, כניעה ושליטה. תופעות אלה נפוצות מאוד בחיי היומיום של רובנו, הן שכיחות, לגיטימיות ואינן פסיכו-פתולוגיות. כיוון שמדובר בתופעות אוניברסאליות מרתקות, שאינן בהכרח תלויות תרבות, גיאוגרפיה או מצב סוציו-אקונומי – חקירה אודותם עשויה לעורר חשיבה ביקורתית אודות תיאוריות קיימות, ואף להניב תובנות חדשות אודות הטבע האנושי בכלל.

מבוא לאקולוגיה

פרופ' נורית כרמי

2,7066637 שש"ס, 2 נ"ז

תחום העיסוק של אקולוגיה, על אקולוגיה ואבולוציה, מהסביבה ליצורים חיים, תכונות הסביבה ומשמעותן לאורגניזמים, השפעת גורמי הסביבה השונים על אוכלוסיות של אורגניזמים, סוגי אינטראקציות כגון תחרות, טריפה, טפילות או סימביוזה בין אורגניזמים, והשפעותיהן על אוכלוסיות האורגניזמים. מאפייני חברות אקולוגיות כגון מבנה החברה, מגוון מינים, סוגים של יחסי גומלין בין מינים בחברות במצב של שיווי משקל לעומת מצבים של הפרעה, שטפי האנרגיה והחומרים בחברה. המערכת האקולוגית; מחזורי מינרלים ותהליכים אקולוגיים טבעיים ומופרעים, השפעת האדם על הסביבה והפרות האיזון במערכת האקולוגית; כגון אפקט החממה והשפעותיו, החור באוזון, הגשם החומצי, זיהום האטמוספירה, הקרקע והמים, בעיות בממשק משאבי טבע, שמירת טבע ומגוון מינים, ועוד. בקורס יוצגו בעיות וסוגיות עדכניות מהארץ והעולם. הקורס כולל שני ימי סיור.

מבוא להיסטוריה של המאות 18-16: מגילוי אמריקה ועד המהפכה הצרפתית

ד"ר יעל קדר

2,7066612 שש"ס, 2 נ"ז

בראשית העת החדשה התרחשו כמה מן האירועים המכריעים ביותר בהיסטוריה האירופאית, אשר השלכותיהם מעצבים את חיינו עד היום: הרפורמציה הפרוטסטנטית, מלחמות הדת שבאו בעקבותיה ועליית עקרון הסובלנות הדתית; קופרניקוס, גלילאו, ניוטון, המהפכה המדעית, ותנועת ההשכלה; האימפריאליזם, הקולוניאליזם של דרום אמריקה והמהפכה האמריקאית; מלחמת האזרחים הבריטית, קרומוול, האבסולוטיזם הנאור והמהפכה הצרפתית. הקורס ייגע בתהליכים הפוליטיים, החברתיים, הכלכליים, התרבותיים והאינטלקטואליים של ההיסטוריה וידגיש את הקשרים ההדוקים ויחסי הגומלין ביניהם. כמו כן נבדוק את ההשפעה של התהליכים והמאורעות בהם נעסוק על אורח החיים, המבנים הפוליטיים ואופני החשיבה של ימינו אלה.

מבוא לחי ולצומח של הגליל

ד"ר דרור קפוטה

2,7077764 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק בעולם החי והצומח של הגליל בדגש ביו-גאוגרפי ואקולוגי. נלמד על יחודו של הגליל מבחינת מגוון בתי הגידול שקיימים בו, קבוצות מינים בולטים וקשרים ביניהם, יחסי הגומלין עם האדם, וכיצד גורמים טבעיים ואנושיים משתלבים ליצירת המכלול הנופי השלם. נלמד על עולם החי והצומח בפרספקטיבה היסטורית, ועל השינויים ששחלו בו במהלך אלפי השנים האחרונות, בדגש על השפעת האדם. בתחום הצומח, יינתן דגש על עיצוב הנוף על ידי צמחים, אך גם היכרות כללית עם מגוון המינים הקיים בגליל. בתחום בעלי החיים, נכיר מינים בולטים, עם דגש על מינים נדירים מחד ומינים נפוצים ומזיקים מאידך, והדגש יהיה על קונפליקטים עם האדם. מטרת הקורס היא להגדיל את ההיכרות והאינטימיות של התלמידים עם עולם הטבע באזור בו הם לומדים וגרים, אך גם להעלות את רמת המודעות שלהם לקונפליקטים אקטואליים בנושאי שמירת טבע וסביבה.

מבוא ללוגיקה א'
ד"ר אלי פיטקובסקי
גב' יעל אשד סילבר

7077710, 2 שש"ס, 2 נ"ז
7044425, ת'

הקורס מהווה בסיס לארגון החשיבה הפילוסופית. מלבד התכנים, הקורס שם דגש על פיתוח מיומנויות של חשיבה הגיונית. מבחינה תוכנית: הוא עוסק ביסודות היסטוריים ומושגיים של הלוגיקה, ומתמקד בעיקר בשפת תחשיב הפסוקים. אך הוא עוסק גם בחשיבה ביקורתית וביישום הולם של הלוגיקה בהקשרים שונים.

מבוא ללימודי מגדר
ד"ר דלית שמחאי

7022102, 4 שש"ס, 4 נ"ז

נתוודע ללימודי המגדר בתחומי דעת רבים ומגוונים ונערוך היכרות ראשונית עם הפרספקטיבות החדשות והשוויוניות שלימודים אלה מחדירים לתחומים השונים. נלמד מושגי יסוד בתחום לימודים דינמי זה, המאירים באור חדש את ההתפתחות המגדרית בחברה בתחומי הסוציולוגיה, הפסיכולוגיה, הפילוסופיה, ההיסטוריה, הספרות, האומנות ועוד. כן נדון באפיון של חברות פטריארכליות עד ימינו, ונתמקד בסוגיות נבחרות כגון אי-שוויון בין המינים בחיי התעסוקה, בתפקידים במשפחה, בחינוך, בניהול, בפוליטיקה ובעצם ברוב תחומי החיים. בנוסף נלמד על מודלים מדעים חדשניים המהווים אלטרנטיבה למודל המדעי הקלאסי ועל גישות מחקריות לפעילות חברתית. לבסוף נדון בשאלה האם יש לנשים אפיון מהותי וקול פנימי וחברתי מעבר למציאות הפטריארכלית.

מבוא לסוציולוגיה
גב' יהל קורלנדר
גב' מירנדה שמש

7011902, 4 שש"ס, 5 נ"ז, ש'
7011903, 2 שש"ס, ת'

הקורס עוסק בהקניית מושגי יסוד ותיאוריות מרכזיות להבנת התנהגות חברתית, תהליכים חברתיים ומוסדות חברתיים. הקורס יעסוק בהמחשה וביישום של המושגים, התיאוריות והמחקרים הסוציולוגיים לניתוח והבנה של סוגיות חברתיות ממשיות. בין הנושאים שיידונו: סוציולוגיה כמדע, האספקט התרבותי של החברה, חברות וחינוך, משפחה, קבוצות וארגונים, קונפורמיות וסטייה חברתית, "אחרות" בחברה, ריבוד וניעות חברתית, התנהגות קולקטיבית ותנועות חברתיות, תהליכים דמוגרפיים, קהילות ועיור, תהליכי גלובליזציה.

מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א'
ד"ר מרסל עמאשה, ד"ר אורן רייכמן
גב' הודיה חיוט, מר יונתן יעקובי

7013107, 2 שש"ס, 3 נ"ז, ש'
7013100, ת' 2 שש"ס

הקורס על שני חלקיו מקנה מושגי יסוד וידע, שיאפשרו לסטודנטים להיות "צרכנים" ו"יצרנים" נבונים של מאמרים ומחקרים מדעיים. הקורס בסטטיסטיקה א' יקנה ידע בשיטות של עיבוד, תיאור והצגה של נתונים כמותיים במחקר המדעי בתחום הסטטיסטיקה התיאורית: מקום הסטטיסטיקה במחקר המדעי, משתנים, סולמות מדידה, התפלגות שכיחויות, קריאה ובנייה של טבלאות נתונים, תיאורים גרפיים, מדדי מרכז ופיזור, מדדי מיקום יחסי, מתאמים ורגרסיה. עיבוד הנתונים ייעשה במחשב באמצעות חבילת התוכנות SPSS.

מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה ב'
ד"ר מרסל עמאשה, ד"ר אורן רייכמן, מר אמיל שינפלד
גב' חיוט הודיה, מר יעקובי יונתן

7013108, 2 שש"ס, 3 נ"ז, ש'
7013101, ת' 2 שש"ס

דרישות קדם: מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א'
הקורס יקנה ידע בעריכת מבחנים סטטיסטיים ובעיבודים סטטיסטיים מתקדמים בתחום הסטטיסטיקה הסקתית: רווח סמך לממוצע, עקרונות המבחן הסטטיסטי, מבחני T, ניתוח שונות חד-כיווני, מבחן חי בריבוע, מבחנים

למתאמים, רגרסיה. כן יילמדו דרכים שונות לבחינת השפעתו של משתנה מתערב. עיבוד הנתונים ייעשה במחשב באמצעות חבילת התוכנות SPSS.

מבוא לפילוסופיה חדשה: הרציונליסטים

ד"ר יעל קדר
7066617, 2 שש"ס, 2 נ"ז

קורס זה עוסק באחת התקופות המרתקות ביותר בתולדות הפילוסופיה: המהפכה המדעית במאות 17-18. אנו נסקור את הפילוסופים החשובים של התקופה, שחלקם גם היו מדענים פעילים ובעלי שם: דקרט, פסקל, שפינוזה, ולייבניץ. הסקירה תתמקד בעיקר בשאלות הנוגעות בספקנות ובאפשרות ההשגה של ידע ודאי אודות העולם. טבע האל ואפשרות ההוכחות לקיומו, יעמדו גם הם במוקד הדיון, כמו גם טבעם של הגופים הפיזיקליים והחלל, סוגיית הקשר בין הגוף והנפש ושאלת חופש הרצון.

מבוא לפילוסופיה יוונית - אריסטו וההלניסטים

פרופ' אילת שביט
7044416, 2 שש"ס, 2 נ"ז
מר יובל אולשנסקי
7012320, ת' 1 שש"ס

על אריסטו, פילוסוף ומדען שחי ביוון בעת העתיקה, נאמר: "קיומו של אדם כה חכם הוא הוכחה לקיום האל". הוא עיצב את הגות ימי הביניים, והמדע המודרני שאנו מכירים – בביולוגיה, פיסיקה ולוגיקה – צמח מתוך התנגדות לדרכו. בקורס נכיר את הגותו, נלמד כיצד אריסטו עדיין משפיע על חיינו, ונלמד על האלטרנטיבות החשובות שהציעו לדרכו בני זמנו הספקנים, הסטואיקנים וכמובן אפיקורוס. הקורס יכיר לסטודנטים רעיונות ושאלות יסוד אשר עד היום מעצבות את חיינו, כגון כיצד לחיות חיים מאושרים? למה לפחד מהמוות? מהו שהווה, והאם יש לעולם הזה מניע בלתי מונע? נעסוק בחברה ובאנשים שעיצבו את אותן שאלות וכיצד תשובותיהם רלוונטיים לחיינו באלף השלישי. הקורס יכיר לסטודנטים כלי חדש-ישן לשיפור חייהם: חשיבה לוגית ורפלקסיה ביקורתית.

מבוא לפילוסופיה יוונית - סוקרטס ואפלטון

פרופ' אילת שביט
7044415, 2 שש"ס, 2 נ"ז
מר יובל אולשנסקי
7012320, ת' 1 שש"ס

ערש המחשבה המערבית נוצרה בפוליס היוונית במאה השישית לפני הספירה. הקורס יכיר לסטודנטים כמה מן הרעיונות והשאלות אשר עד היום מעצבות את חיינו, כגון מהו היסוד למציאות בה אנו חיים? האם יש אפשרות לידיעה וודאית של אותה מציאות? מהו 'הטוב'? מהי אהבה? ואיך לחיות מתוך איזון ושלוות נפש? נעסוק בחברה ובאנשים שעיצבו את אותן שאלות יסוד, כגון תלס, סוקרטס, אפלטון ואריסטו, וכיצד תשובותיהם רלוונטיים לחיינו באלף השלישי. הקורס יכיר לסטודנטים כלי חדש-ישן לשיפור חייהם: הדיאלוג הפילוסופי והחשיבה הביקורתית.

מבוא לפסיכולוגיה

ד"ר אילנה הירסטון
7012702, 2+2 שש"ס, 5 נ"ז, ש'
גב' הודיה חיוט
7012703, ת' 1+1

הקורס נועד להקנות לסטודנטים היכרות עם התחומים העיקריים שבהם עוסקת הפסיכולוגיה וכן עם המושגים המרכזיים של כל אחד מתחומים הללו. נידון בשאלות המרכזיות שבהן עוסקת הפסיכולוגיה תוך התחשבות בהיבטים המחקריים, תיאורטיים והיישומיים. נושאי הקורס יכללו פסיכולוגיה פיזיולוגית, תפיסה, זכירה, הנעה וריגוש, פסיכולוגיה התפתחותית, פסיכולוגיה חברתית, תיאוריות אישיות, אינטליגנציה ומדידתה ופסיכופתולוגיה. בנוסף, במסגרת תרגיל הקורס ייחשפו הסטודנטים לנושאים נוספים תוך חיזוק הנושאים הנלמדים במסגרת השיעורים. מטרת התרגיל היא לעזור לסטודנטים להתמודד עם החומר הרב המוצג במסגרת הקורס.

מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית

ד"ר אלון גולדברג
7169845, 2 שש"ס, 2 נ"ז
בקורס זה נפגשים התלמידים עם הרקע הפסיכולוגי להתפתחות הפרט. הם מתוודעים למושגים בסיסיים, למודלים ולתיאוריות, שיאפשרו להם להבין ולדעת על תהליכים תוך נפשיים ועל התנהגות התינוק, הילד, המתבגר, המבוגר והזקן, וכיצד אלה נוצרים ומתפתחים.
חומר הקורס משלב דיון בתחומי התפתחות שונים (רגשית, קוגניטיבית, אישיותית, נירופסיכולוגית, מוטורית, שפתית וחברתית), ובהשתקפותם בשלבי חיים שונים.

מגדר, אינטימיות ומיניות

ד"ר רות פרסר
7066605, 2 שש"ס, 2 נ"ז
קורס זה בוחן שאלות של מיניות, אינטימיות ומשפחה מפרספקטיבה ביקורתית ורב תחומית. הקורס יעסוק בנושאים אלו בהקשרם הלאומי, הגלובלי, הקפיטליסטי, והצרכני; ובהצטלבות בין מגדר, מיניות, גזע, לאום, ומעמד. במהלך הקורס נערוך היכרות עם דיונים בהקשר הישראלי ומעבר לו, ונבקש לענות על השאלות: אילו שינויים ניתן לאתר בתצורות של מיניות ואינטימיות? מה בין תרבות הצריכה לאהבה? כיצד מנוהלים כישלונות בעמידה בציפיות החברתיות וסטיות מתסריטים נורמטיביים? מתי ובאילו תנאים מתקיימת בחירה? האם מיניות, אינטימיות ומצב משפחתי מסמנים זהות? ומה גלובלי באינטימיות ומשפחה?

משפט וחברה

ד"ר מיכל סגל
7077758, 2 שש"ס, 2 נ"ז
המשפט הוא "יצור החי בסביבתו". משום כך, אין לנתק את הקשר שבין המשפט, מצד אחד, ותהליכים חברתיים, מצד שני. הקורס יעסוק ביכולותיו ומגבלותיו של המשפט להוביל שינויים חברתיים-פוליטיים ויתמקד בסוגיות סוציו-משפטיות. בתוך כך, הקורס יעסוק בהשפעת המשפט על מגוון תופעות חברתיות בחברה הישראלית. מטרת הקורס הן ראשית, לבחון את המערכת הסימביוטית בין המשפט לתהליכים חברתיים; שנית, להציג בפני הסטודנטים את האינטראקציה בין המשפט לחברה.

ניהול ויישוב סכסוכים: מתיאוריה למעשה – חלק א'

ד"ר אריאלי תמר
7022706, 3 שש"ס, 3 נ"ז
הסכסוך הוא תופעה מרכזית בחוויה האנושית, הן הרמה האישית והן הרמה החברתית-פוליטית. בקורס נלמד תאוריות מרכזיות בחקר סכסוכים, ומגוון אמצעים למניעה, התמודדות, הגבלה, ופתרון סכסוכים. הקורס יקנה כלים לניתוח הגורמים לסכסוכים ולאבחנה בין סוגי סכסוכים. דרך עיסוק בחקרי מקרה היסטוריים כגון מלחמת האזרחים בארה"ב, האפרטהייד בדרום אפריקה, והסכם יום שישי הטוב בצפון אירלנד, נבחן את אתגר היישום של תובנות תאורטיות.

ניהול ויישוב סכסוכים: מתיאוריה למעשה – חלק ב'

ד"ר אריאלי תמר
7022707, 3 שש"ס, 3 נ"ז
הסכסוך הוא תופעה מרכזית בחוויה האנושית, הן הרמה האישית והן הרמה החברתית-פוליטית. בקורס המשך זה, נלמד תיאוריות מרכזיות בגישה הליברלית לחקר סכסוכים העוסקות במגוון האופנים להתמודדות עם סכסוכים חברתיים ולפתרוןם בדרכי שלום. דרך ליבון היבטים פסיכולוגיים, תרבותיים, וחברתיים של תופעת הסכסוך, נבחן אפשרויות לקדם מגע וקשר בין קבוצות בקונפליקט. נכיר את משקלם של מרחב ושל דת בהעמקת סכסוכים, ונשאל האם יש סיכוי לסליחה הדדית ואף לטרנספורמציה ופיוס ביחסים בין יריבים לשעבר.
דרישות קדם: ניהול ויישוב סכסוכים מתיאוריה למעשה, חלק א'.

סוגיות בהיסטוריה התרבותית של ארצות הברית

ד"ר יערה גיל גלזר
7034578, 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק בהיסטוריה של ארצות הברית לאורך כמאה שנים מעצבות: ממלחמת האזרחים האמריקאית במחצית המאה ה-19 ועד לשנות השבעים במאה ה-20. הקורס יבחן אירועים, מאפיינים וסוגיות במהלך השנים הללו וייסמך על מקורות תרבותיים כגון תרבות חזותית לגוניה, מוזיקה וספרות. הקורס יתמקד בארבע תקופות מפתח: א. העבדות ומלחמת האזרחים; ב. השפל הכלכלי וה"ניו-דיל"; ג. המלחמה הקרה; ד. התנועות החברתיות של שנות הששים והשבעים במאה ה-20. כל סטודנט יגיש ויצג במהלך הקורס רפלקציה מונחית על אחד מהנושאים הללו ובסיום הקורס יערך מבחן מסכם.

סוציולוגיה של הקיבוץ

ד"ר זאביק גרינברג
7069842, 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק בסקירת האפיונים הייחודיים של החברה הקיבוצית בישראל. בחלקו הראשון של הקורס נכיר את השורשים הרעיוניים שהביאו להקמת הקיבוצים והאידיאולוגיה המובילה את החשיבה השיתופית. בחלקו השני של הקורס יבחנו התפקידים החברתיים של הקיבוץ בשנים שלפני הקמת המדינה ומיד לאחריה, נבחן את השפעת הקליטה ההמונית שהתרחשה בקיבוצים בשנות השבעים, נכיר את יחסי הקיבוצים עם עיירות הפיתוח ומיקום הקיבוצים בפריפריה הגיאוגרפית של ישראל. נבחן את התפתחות המשבר הכלכלי- חברתי והשבר האידיאולוגי אליהם נקלעו הקיבוצים בשנות השמונים. נבדוק את המשמעות של תהליכי השינוי המתרחשים בקיבוצים תוך ניסיון להתאמת הקיבוץ למציאות הכלכלית הגלובאלית.

עלייתו ונפילתו של השמאל הציוני

ד"ר מתן בורד
7077732, 2 שש"ס, 2 נ"ז

מראשית שנות השלושים ועד סוף שנות השבעים, עמדה תנועת העבודה הציונית על גלגליה השונים ברציפות בהנהגת התנועה הציונית, היישוב היהודי בארץ ישראל ומדינת ישראל וגייסה את מרבית העולים היהודים לארץ ישראל סביב ערכיה והתרבות שקידמה. מאז סוף שנות השבעים חלה ירידה תלולה בכוחה הפוליטי והחברתי של התנועה, ויחד איתה נחלש בהדרגה גם כוחם של הערכים והתרבות המזוהים איתה בזרם המרכזי של התרבות הישראלית. הקורס יעסוק בהיסטוריה הפוליטית, החברתית והתרבותית של השמאל הציוני עד עליית הליכוד לשלטון ב-1977, במטרה להבין טוב יותר את מקומו של השמאל הציוני בישראל של היום, ואת האפשרויות העומדות בפניו בעתיד.

שיטות מחקר כמותניות

גב' יסמין שחם ברזילי
7022907, 2 שש"ס, 3 נ"ז, ש'
גב' רותם סולימני שובל
7022909, ת' 1 שש"ס

הקורס ידון במחקר המדעי הכמותי בתחום מדעי החברה והחינוך – עקרונות, שלבים, סוגים ומאפיינים שונים. יוצגו מערכי מחקר, שיטות מחקר וכלי מחקר שונים. ביו הנושאים שילמדו: מחקר ניסויי ומתאמי, סקר, תצפית, ניתוח מסמכים, שאלון, ראיון, ניתוח תוכן, מדדים להערכת איכות המחקר - מהימנות ותוקף, מחקרי אורך ורוחב, שלבי המחקר ומבנה הדו"ח המחקרי, אתיקה במחקר.

תולדות התנועה הציונית עד מלחמת העולם הראשונה

פרופ' אמיר גולדשטיין
7045612, 2 שש"ס, 2 נ"ז

התנועה הציונית היא דוגמה מאלפת לתופעה להצלחת תנועה לאומית להביא, באמצעות רעיונות ואמונות לצד תבונה פוליטית, לשינוי יסודי בחיים היהודיים בתקופתנו. הקורס יגיש את הסטודנטים עם הרקע הרעיוני והחברתי לצמיחה של התנועה הציונית ויצג את הזרמים השונים שהתרוצצו בה. הציונות תיבחן על רקע צמיחת תנועות לאומיות מקבילות באירופה. השיעורים ילוו את הדרך בה התמודדו מנהיגיה והוגיה של התנועה הציונית, בסוף המאה ה-19 ובראשית המאה ה-20, עם האתגרים המורכבים שפקדו את המציאות היהודית. כמו כן, ייבחן ראשית המפגש בין הציונות לבין התנועה הלאומית הערבית בארץ-ישראל.

תיאוריות סוציולוגיות א'

ד"ר תמר ברקאי

7077707, 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישת קדם: מבוא לסוציולוגיה

במסגרת הקורס נכיר תיאוריות סוציולוגיות מרכזיות המציעות תשובות שונות לסוגיות אלה. הקורס יתמקד במסורות התיאורטיות הבאות: פונקציונליזם, סוציולוגיה של פעולה, מרקסיזם וסוציולוגיה של היום-יום. מטרת הקורס הן להקנות ידע תיאורטי, להעשיר את החשיבה הסוציולוגית ולפתח כלים ליישום הידע התיאורטי שנרכש בקורס במחקרים סוציולוגיים.

תקשורת וגישה בקונפליקט

ד"ר מיכל סגל

7066639, 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק בהיבטים הגלויים והסמויים של ניהול ויישוב קונפליקטים. מידי יום אנו נתקלים בקונפליקטים, בין אם בחיינו הפרטיים ובין אם בחיינו המקצועיים. מנקודת מבט רציונאלית, במצבי קונפליקט, אנו אמורים לקבל רק החלטות שמתיישבות עם האינטרסים שלנו. בפועל, אנחנו לא תמיד רציונאליים והגיוניים, התנהגותנו בזמן קונפליקט מושפעת מנורמות חברתיות, מכשלים בתקשורת, ממצבנו הרגשי, מהטיות בחשיבה ומהיבטים סמויים אחרים.

במהלך הקורס הסטודנטים יחשפו למודלים עדכניים בתחום וירכשו מיומנויות לניהול דיאלוג אינטגרטיבי תוך שימת דגש על השפה הגישורית. המודלים והטקטיקות אשר ילמדו בקורס יקנו לסטודנטים כלים פרקטיים ותיאורטיים אשר יסייעו להם להתמודד באופן מושכל יעיל ובונה עם מצבי סכסוך, קבלת החלטות ומשא ומתן.

פירוט הקורסים - החוג לשירותי אנוש

יסודות החשבונאות והתמחור

3 שש"ס, 3 נ"ז, 6800034

רו"ח ערן קאלו

הקניית מושגי יסוד בחשבונאות ותמחור והכרת דו"חות כספיים של ארגון ומשמעות המידע הכלול בהם.

יסודות המשפט במדינת ישראל

3 שש"ס, 3 נ"ז, 6800005

עו"ד תמר גוטגולד-כהן

עולם המשפט מהווה חלק בלתי נפרד, ואף הולך ומתעצם, מעבודתם של העוסקים בשירותי אנוש. חובה, על כן, על העוסקים בתחום להכיר את המערכת המשפטית ולהבין את עקרונות היסוד שלה. הקורס משלב סקירה של מקורות המשפט הישראלי עם העמקה בהיבטי הפרקטיים, תוך הפנמת מושגי היסוד של שיטת המשפט במדינה והשלכותיהם על תפקודם של שירותי האנוש ועובדיהם.

מבוא לניהול

2 שש"ס, 2 נ"ז, 6800007

ד"ר חגי אורנשטיין

ד"ר אורית דגני דיניסמן

הקורס סוקר את עקרונות הניהול ומגוון רחב של פעילויות שמנהלים מבצעים על בסיס יומי. דגש מושם על תהליכים, תיאוריות ותפיסות המסייעות לשפר את האפקטיביות והיעילות הניהולית של משאבי הארגון להשגת מטרותיו,

ד"ר זאביק גרינברג

מבוא לשירותי אנוש

2+2, 6800001 ש"ש, 4 נ"ז

שירותי אנוש כוללים את הארגונים הציבוריים ואת הארגונים למטרות רווח ושלא למטרות רווח שעיקר התשומות והתפוקות שלהם הם בני אדם (להבדיל מחומרים). השיעור סוקר את סוגיות היסוד המשותפות לארגונים אלה, תוך הדגשת העקרונות המדריכים את עבודתם על פי מודל כללי המורכב מארבעה תחומי יסוד ואידיאולוגיות, אמונות וטכנולוגיות) הקובעות את התכנים בתחומים אלה. ארבעת תחומי היסוד הם (א) קהלי היעד של שירותי אנוש; (ב) מה שהשירותים מעניקים (ג) דפוסי הספקת השירותים ו-(ד) דרכי המימון של הארגונים.

ד"ר יהל קורלנדר

מפגשים

3ש"ש, 3 נ"ז 6800050

בקורס זה נפגש עם בעלי תפקידים בארגונים שונים (עמותות, מפעלים, עסקים משפחתיים, מוסדות חינוך ועוד) ונלמד מניסיונם על מודלים שונים של שירותי האנוש והניהול אותם הם מקיימים. לאחר כל מפגש שכזה נעבד בכיתה את המודל שנלמד ונבחן אותו למול מושגים ותיאוריות ארגוניות מוכרות מקורסים שונים שהסטודנטים נחשפו אליהם עד כה לצד סוגיות תיאורטיות חדשות שילמדו לצורך הקורס. ליבו של הקורס הינו המפגש המרתק בין התיאוריה לבין המעשה בעולם הארגוני.

גב' מרגלית שחר

ניהול משאבי אנוש ב

1ש"ש, 2 נ"ז 6800077

אחד האתגרים של משאבי אנוש בארגונים בעולם הטכנולוגי של המאה ה 21 הוא הגדלת המחבורות הארגוניות ותחושת המשמעות של העובדים בעבודתם. במהלך הקורס הסטודנט יכיר לעומק את יכולת השפעת אנשי משאבי אנוש על התוצאות העסקיות של הארגון, תוך לימוד מתודולוגיות וחשיפה לתהליכים ארגוניים מורכבים. נלמד זאת דרך הכרות מעמיקה עם תחומי ניהול קריירה, Talent Management, סקרי שביעות רצון, יעוץ פנים ארגוני והשפעה ללא סמכות. בקורס נתמקד בתהליכי פיתוח הדרכה וכן בלמידת אבחון ארגוני וכלים בסיסיים ביעוץ. כל זאת תוך למידת סוגיות פרקטיות מחיי ארגונים ומתן מגוון רחב של אירועים, מקרים ותגובות. דגש מושם על דיונים בכיתה, המבוססים על ניתוח תפקידי משאבי אנוש ותוך שימוש במאמרים וכתבות אקטואליות, יחד עם הסטודנטים.

ד"ר אורית דגני דיניסמן

פיתוח הדרכה בארגון

1ש"ש, 2 נ"ז 8600061

הקורס מתמקד בטיפוח המשאב האנושי, בחשיבותו ובתרומתו הייחודית לתהליכים של פיתוח ארגוני הן ע"י ניהול הדרכת העובדים והן ע"י תהליכי פיתוח ארגוני. נקודת המוצא לקורס היא, שתהליכי טיפוח של צוות העובדים בארגון הינם כלים מכריעים התורמים לשיפור האפקטיביות הארגונית, להשגת מטרותיו ומהווה את עוצמתו העיקרית. הקורס מתמקד בתהליכי למידה ופיתוח של עובדים ומנהלים בארגונים בני זמננו. הקורס נועד להקנות ידע, תיאוריות ומושגים מרכזיים בתחום תוך מתן הזדמנות פרקטית לסטודנטים לתרגם את התיאוריות להתנסות מעשית בשדה.

ד"ר אלכס זיבנברג

פסיכולוגיה חברתית

ד"ר הדס מרציאנו

1ש"ש, 2 נ"ז 6802345

הקורס מציג גישות, תיאוריות ומחקרים העוסקים באופן בו החברה האנושית שסביבנו משפיעה על מחשבותינו,

רגשותינו והתנהגותנו. נושאי הקורס כוללים, בין השאר, קוגניציה חברתית, תפיסה עצמית, עמדות ושכנוע, יחסים בין-אישיים, רגשות, תהליכים קבוצתיים, התנהגות פרו-חברתית, יחסים בין-קבוצתיים, מנהיגות והתנהגות אנטי חברתית.

עו"ד תמר גוטגולד-כהן

שוויון הזדמנויות בעבודה 1,6800051 ש"ש, 2 נ"ז

תחום העבודה במדינת ישראל נגוע באי שוויון ואפליה. בקורס נעסוק בשוויון הזדמנויות בעבודה ונכיר את המצב החוקי והתפתחותו בארץ ובעולם. נתייחס לשוויון בעבודה כחלק מנושא זכויות האדם, תוך שילוב היבטים היסטוריים, אתיים ופילוסופיים. נדון באפליה של קבוצות מוחלשות מגוונות ונקדיש לכל קבוצה (דוגמת נשים, אנשים בגיל השלישי, אנשים עם מוגבלויות, מיעוטים, עולים חדשים) דיון ייחודי בהקשר של עולם העבודה. נחקור מהם שיקולי המדיניות ותפקיד המחוקק, בתי המשפט והממשלה לעניין שוויון בעבודה ונתעמק בפער בנושא בין התיאוריה לפרקטיקה.

ד"ר אלכסנדר זיבנברג

שיטות מחקר כמותיות 2,6800070 ש"ש, 2.5 נ"ז

גב' רותם שובל סולימני

1,6800071 ש"ש, ת'

בקורס הסטודנטים/יות יחשפו לשיטות המחקר הכמותיות במדעי החברה. לסטודנטים/יות יינתנו כלים אופרטיביים להתאמה ומימוש של שיטת המחקר הרלוונטית לסוג המחקר הנבחר על יתרונותיו וחסרונותיו.

ד"ר סמי בהט

שלטון מקומי ומרכזי 2,6800040 ש"ש, 2 נ"ז

השלטון המקומי הוא אבן יסוד במערכת השלטונית ובאספקת שירות ים במדינה והוא הגוף השלטוני הקרוב ביותר לאזרח. בעשורים האחרונים מתחולל שינוי מערכתי הממצב את השלטון המקומי כגורם מרכזי בעשייה הציבורית בארץ. היחלשות השלטון המרכזי וצמצום מעורבותו במישור המקומי מחד גיסא, ועליית מעמדו של השלטון המקומי מאידך גיסא, גם מרחיבים את פעילותם של ארגוני המגזר השלישי. שינויים מערכתיים אלה מחייבים את כל זרועות השלטון להערכות ולהתארגנות חדשים. הקורס מקנה ידע בהיבטים התיאורטיים והיישומיים במבנה המוסדי והארגוני של השלטון המקומי בישראל, סמכויותיו ויחסיו עם השלטון המרכזי.

ד"ר דפנה שוורץ

תיאוריות ארגוניות

גב' אורנה גרוסמרק

1 6800060 ש"ש, 2 נ"ז

הקורס עורך הכירות עם תפקידים הרבים של הארגון. נתחיל עם התהליך ההיסטורי של התפתחות תחום התנהגות ארגונית, נעבור לניתוח של המבנה הארגוני ונכיר את מטרות הארגון. בהמשך, נדון בנושאים כגון: שינוי ארגוני והתנגדות לשינוי. כמו כן, ננתח את יחסי הגומלין בין הארגון לסביבה. בנוסף, בקורס יוצגו תיאוריות שונות ומודלים השמים דגש על תרבות ארגונית ועל תרבות לאומית בתוך הארגון. לבסוף, נבחן בהרחבה תהליכים פוליטיים בארגון, נכיר את מקורות עצמה/כוח של ארגון ונדון בדרך שבה פוליטיקה ארגונית משפיעה על היחסים הבין אישיים/קבוצתיים בתוך הארגון.

רו"ח ערן קאלו

תמחיר ותמחור שכר

1,6800056 ש"ש, 2 נ"ז

הקניית מושגי יסוד במבנה השכר בארץ. הבנת כל מרכיביו (ברוטו, שווי, נטו). רכיבי השכר: שעות עבודה על כל מרכיביהן, חופשה, מחלה, הבראה, אבל, חתונה וכד'. שכר לתנאים סוציאליים. הפרשות מעביד, הפרשות העובד

פירוט הקורסים - מזרח אסיה

ד"ר עודד אבט

זהויות אתניות, תרבותיות, לאומיות ומקומיות בסין

2,6900057 שש"ס, 2 נ"ז

האומה הסינית על למעלה ממיליארד ושלוש מאות מיליון תושביה משופעת בקבוצות ותתי קבוצות הנבדלות אלה מאלה בלשון, תרבות, ולפעמים גם במנהגים, אמונות, דתות, לבוש ומאכלים. יחד עם זאת, בכל המקורות המתארים את סין בת ימנו מופיע הנתון לפיו החברה הסינית היא מאוד הומוגנית מבחינת הרכבה האתני, עם רוב של כ- 92% הנמנים על בני החאן (Han Chinese). שאר שמונת האחוזים נמנים על 55 קבוצות מיעוט אתניות המוכרות רשמית על ידי הממשלה. מן השיח הציבורי הרווח בהווה מתקבל הרושם שהקטגוריות של בני החאן ושל המיעוטים גם יחד, משקפות זהויות סטאטיות ונצחיות שהן פרי מציאות ששורת משחר ההיסטוריה, אולם בחינה מדוקדקת יותר של מקורות אתנוגרפיים ומקורות היסטוריים מלמדת כי תפישות אלה הן פרי תהליכים פוליטיים וחברתיים מודרניים. בקורס זה נתוודע לראשית היווצרותה של זהות חאנית ולתהליך שהוביל להיווצרותן של קבוצות המיעוט בסין ונבחן קטגוריות מקבילות של זהויות תרבותיות, לאומיות, משפחתיות ומקומיות על מנת להבין טוב יותר את הרבדים השונים של הזהות הסינית בת ימנו

גב' היסאה סאטו

שפה יפנית מתחילים א+ב

6900003 + 6900028 שש"ס 10, 10 נ"ז

נלמד את שני סוגי הכתב הפונטיים הבסיסיים: הירגאנה וקטקאנה, וכן מספר סימניות קאנג'י (אותיות סיניות משומשות בכתב היפני בהתייחס אל מטרותיו השונות של כל תלמיד ותלמיד, במטרה להעניק את הבסיס הנחוץ להמשך עצמאי של לימוד יעיל וענייני. בהתבסס על נושאים מחיי היומיום, נקיף באופן כולל דקדוק, כתיבה, קריאה ושיחה. דרך לימוד השפה היפנית, ניגע גם בתרבות יפן ומנהגיה. נדגיש את ההבדלים הלשוניים השונים בשפה היפנית בהתאם למעמד הדובר ולמינו.

ד"ר סופיה כץ

שפה סינית למתחילים א+ב

6900002 + 6900030 שש"ס, 8 נ"ז

קורס זה נועד להקנות לתלמידים ללא רקע מוקדם בשפה הסינית יכולת לקרוא, לכתוב, להבין משמעה ולתקשר בסינית מודרנית (ניב מנדרין) ברמה בסיסית. השיעורים יתבססו על ספר חובה שהוא מבין המוכרים בסין בתחום הוראת השפה הסינית לזרים ויעילותו בהדרכת התלמידים היא מוכחת. חומר לימוד נוסף שישמש את התלמידים יכלול חוברת עבודה ומספר תקליטורי אודיו ווידאו התואמים את התכנים בספר החובה. בנוסף, המורה ישתמש במגוון אמצעי עזר לימודיים, כגון מצגות מולטימדיה, סרטים מצוירים והקלטות. במהלך סמסטר א' תשומת לב עיקרית תוקדש לתרגול הגייה נכונה, ללימוד תבניות בסיסיות של משפט בסינית תוך התמקדות בנושאים הקשורים לחיי היומיום (הכרות, קניות, תחבורה וכדומה). במהלך סמסטר ב' התלמידים ילמדו חומר מורכב יותר אשר יכלול תחומי עניין נוספים (חברה, תרבות). השיעורים יתנהלו באווירה דינאמית שתאפשר לתלמידים לתרגל את החומר הנלמד. כל שיעור יושלב לימוד סימנים סיניים, דקדוק, אוצר מלים חדש ותרגול דיבור.

פירוט הקורסים - התכנית לתואר שני בלימודי גליל

ד"ר מיכאל אזבנד

ארכיאולוגיה תלמודית בגליל ובגולן: קורס המשלב בין טקסטים

3000150 2 שש"ס, 2 נ"ז

הסטודנטים יחשפו למגוון של נושאים ומחקרים שבהם יש שימוש במחקרים ארכיאולוגיים וספרות חז"ל בעיקר בחיי היום יום. נדון ביתרונות והחסרונות של הדיסציפלינות השונות וכיצד הארכיאולוגיה מאירה על נושאים תלמודיים בצפון הארץ וכיצד מקורות חז"ל מאירה על הארכיאולוגיה מתקופת המשנה והתלמוד (רומית וביזנטית קדומה).

ד"ר אזבנד מיכאל

מקורות לחקר הגליל

3000005 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס נועד להקנות שיטות עבודה מחקריות מתקדמות. ידע הגליל על פניו הרבות שואב ממקורות שחלקם אינם מצביעים במבט ראשון על סודות הידע והתובנות הצפונים בהם. הקורס מתכוון להעניק לסטודנטים יכולת התמודדות ברמה גבוהה עם סוגיות הקשורות לשימוש מחקרי במקורות הנוגעים לגליל בתקופת היישוב. יושם דגש על הנקודות הבאות: א. איתור אוספים קיימים ופוטנציאליים. ב. זיהוי ושימוש במקורות לא כתובים. ג. טכניקות ניתוח.

ד"ר יונה עזרא

ניהול משאבי טבע וסביבה בגליל

3000038 2 שש"ס, 2 נ"ז

הגליל הממוקם בצפון מפגש היבשות אסיה, אירופה ואפריקה מתאפיין במגוון גדול של משאבי טבע וסביבה: דומם, צומח, בעלי חיים ונוף בראשית. מעיינות, נחלים, יערות, שטחים פתוחים ונוף טבעי, שזורים בשטחי חקלאות, ישובים, אזורי תעשייה, ואתרי תיירות, משמשים את תושבי האזור ומבקרים למגורים, פרנסה ונופש. בעולם צרכני, מתפתח ומשתנה ניצב אתגר ממשי בפני העוסקים בניהול משאבי טבע וסביבה בנסותם לאפשר מחד את צרכי האנושות, ומנגד למנוע את העלמותם של משאבים טבעיים בהווה ולשמרם לדורות הבאים. הקורס יעסוק בסוגיות שונות של ניהול משאבי טבע במרחב הפתוח ובמרחב היישובי העירוני והכפרי. הסוגיות השונות אמורות לקשור בין פעילות האדם, המאפיינים פסיים של הסובב הטבעי והאנושי ומשמעותיהן לרווחת אוכלוסיית האדם, החי והצומח. הקורס ניהול משאבי טבע בגליל יתמקד בגישות ובכלים המאפשרים קיום במקביל של הפעילות האנושית, פיתוח מקורות פרנסה ושמירה על מגוון המשאבים הטבעיים.

פרופ' גונן שרון

סמינר מחלקתי א+ב

3000006 2 שש"ס, 2 נ"ז

במסגרת הסמינר המחלקתי, שיכונס אחת לשבועיים וההשתתפות בו הינה חובה, יוצגו הרצאות בנושאים שונים הקשורים לתכנית הלימודים של החוג, ולאירועים ותהליכים גליליים- בכל התחומים. ההרצאות יינתנו בידי צוות התכנית, מרצים מן החוג, ותלמידים שיציגו את עבודותיהם הסמינריוניות ולאחריהן יתקיים דיון.

ספרות הנוסעים ועולי הרגל היוותה, כבר מהמאה הרביעית, את אחד המקורות העיקריים והחשובים ללימוד הארץ. סימנים למעבר מתיאורי הנוסעים ועולי הרגל לספרות המתחילה לענות לקריטריונים של מחקר מדעי, ניתן למצוא כבר במאה השמונה עשרה, אולם הוא צבר תאוצה רק החל מהעשור הרביעי והחמישי של המאה שלאחריה. במהלך המאה התשע עשרה היה המחקר המדעי של ארץ-ישראל אחד הסממנים הבולטים לפתיחתה של 'העת החדשה' בתולדותיה. במסגרתו תופסים הגליל וסביבתו (דרום לבנון, גולן וחורן) מקום מיוחד וייחודי.

הקורס, שעור ותרגיל, יוקדש לשלבי המעבר מתיאורי מסע לחקירה מדעית, ולסקירת תהליך התפתחותו של אותו מחקר מדעי לתקופותיו, לגווניו ולנושאו, לגורמי הרקע, לדמויות החוקרים ולתוצרי מחקריהם. זאת יעשה תוך כדי עיון בספרות מסע ובמחקרים מתחומים שונים (היסטוריה, גיאוגרפיה, גיאוגרפיה-היסטורית, קרטוגרפיה, מדעי הטבע) ומסוגים שונים (טקסטים למיניהם, טבלאות, מפות), תוך התרכזות בגיונלית באזור הגליל והצגתם של מחקרים ראשוניים (גיאוגרפיים, קרטוגרפיים, היסטוריים, ארכיאולוגיים, אתנוגרפיים, מחקרים בתחומים השונים של מדעי הטבע, ועוד), ניתוחם והערכתם. הקורס כולל סיור שהוא חובה.

ד"ר דידי קפלן

שמירת טבע בגליל

3000033 ש"ס, 2 נ"ז

סקירת תולדות שמירת טבע, עקרונותיה בעולם ובארץ ויישומה בגליל. הכרת הגופים העוסקים בנושא בארץ. השתקפות ההתפתחות של שמירת הטבע מבסיס רגשי ואסתטי לאסכולה מדעית במעשה שמירת הטבע בגליל. ממשק פעיל של שמורות טבע, הכנת תכניות ממשק, הצגת חלופות לממשקים שונים, עם הלבטים, היתרונות והחסרונות. לימוד מעשי של תכניות ממשק קיימות והכנת תכנית ממשק לשמורה, או למין, תוך הכוונה של רשות הטבע והגנים במגמה ליישומה בשטח. בבחינה ובהכנת התוכניות יושם דגש על תהליכי הכחדה, קיטוע מערכות טבעיות, מינים פולשים ותפקידם של מסדרונות אקולוגיים, שימור מגוון גנטי, מינים, אוכלוסיות ומערכות אקולוגיות, סוגיות תכנוניות וסטטוטוריות, תוך הכרת מושגים באקולוגיה של הנוף ושמורות ביוספריות. יידונו פתרונות שיושמו בגליל לפגיעה בתפקוד הטבע, בעיות מים, רעלים, דו-קיום עם החקלאות ועומס מבקרים, אישוש אוכלוסיות והשבה לטבע.

פירוט הקורסים לחוג לביוטכנולוגיה

ביולוגיה של התא

פרופ' רחל אמיר
ד"ר יעל חכם

1011221 - 3.5 נ"ז

1.5 ש"ש הרצאה + 0.5 ש"ש תרגיל

יושם דגש על הקשר בין הפעילות למבנה האברון. המבנה והתפקוד של ממברנת התא, מנגנוני הולכה דרך הממברנות, מעבר תשדורת בין תאי, מאזן מים ואלקטרוליטים בתא, מערכת הממברנות הפנימיות (הרשתית האנדופלסמטית, מעטפת הגרעין, גופיפי גולג'י, ליזוזומים, חלית פלסמלמה), השלד התוך תאי - פילמנטים ומיקרוטובולי. תנועה של ריסים ושוטונים. הגרעין (מבנה הכרומוטין, כרומוזומים, מ-DNA לחלבון, מחזור חיי תא). המיטוכונדריון, הכלורופלסט והפלסטידות, דופן התא הצמחי.

פרקים נבחרים בחקלאות מודרנית

פרופ' רפי שטרן

1011601 – 2 נ"ז

1 ש"ש הרצאה

מטרת הקורס היא לחשוף את הסטודנטים לנושאים מגוונים בתחום החקלאות המודרנית. הרעיון המרכזי הוא להציג על קצה המזלג כיצד ניתן לשלב בין הידע הביולוגי החדשני לבין המעשה החקלאי. נושאי הקורס שילמדו הם האבקה והפריה בנשירים, דילול והגדלת פרי בגלעיניים, שימוש בכלים מולקולריים לקידום החקלאות, קונפליקטים בין מערכת חקלאית למערכת טבעית, חשיבות השמירה על שטחים חקלאיים פתוחים, תעשיית הפטריות, חקלאות וסביבה בעמק החולה, הנדסה גנטית בצמחים, התמודדות עם ה"פסילה" – המזיק הקשה של האגס, פיתוח מדדי השקיה למטעים, תהליך ייצור היין, אחסון פירות בעידן המודרני, פיתוח ההדברה הביולוגית.

נושאים נבחרים בביוטכנולוגיה

ד"ר אלון מרגלית

1011501 - 2.0 נ"ז

2 ש"ש הרצאה

הקורס יסקור פתרונות ביוטכנולוגיים ברפואה, חקלאות, תעשייה וסביבה. עדכונים על חידושים אחרונים בתחום מן הספרות המדעית, בשנה האחרונה ועד לשבוע האחרון. בין נושאי הלימוד: הדברה ביולוגית בחקלאות וברפואה (הדברה ביולוגית של תאי סרטן ע"י וירוס מהונדס), תאי גזע ושימושיהם השונים, כולל חידוש רקמות כמו תאי עצב במוח ובגוף כולו. חיסון באמצעות צמחים מהונדסים המכילים בתוכם אנטיגנים חיידיקיים או וירליים, פקטור אנגיוגני הגורם לגידול נימי דם, יצירתו בטכנולוגיה של הנדסה גנטית, והשימוש בו לריבוי או חידוש כלי דם שנפגעו (כולל מחלות לב). עיכובו ע"י מעכבים ספציפיים, על מנת למנוע גידול נימי דם לתוך גידולים סרטניים ועל ידי כך להורגם, פתרונות ביוטכנולוגיים בתעשייה ובחקלאות, שימוש בתרבויות צמחים והינדוסם, יצירת צמחים טרנסגניים, פתרון בעיות סביבתיות באמצעים ביוטכנולוגיים, כגון שימוש בחיידקים "זוללי נפט" לסילוק מפגעי דליפת דלק לחופים, סילוק מתכות כבדות רעילות מאבקת הפחם (פסולת הפחם המשמש כדלק בתחנות אנרגיה), ריפוי מחלות תורשתיות ע"י הנדסה גנטית, שיבוט בעלי חיים, שיבוט אנושי.

פירוט הקורסים לחוג למדעי החי

ד"ר איתי אפטובסקי

זואולוגיה - חסרי חוליות

ד"ר אורן פרלסון

5100000 – 2.5 נ"ז

1 ש"ש הרצאה + 0.5 ש"ש מעבדה

קורס מבוא לזואולוגיה. הוא מדגיש את התוצאות של התהליכים האבולוציוניים על הארגון, האנטומיה והמורפולוגיה של בעלי החיים חסרי שלד פנימי והתאמתם לסביבה. הקורס בנוי מהרצאות פרונטליות ומעבדות. יודגשו החידושים הביולוגיים בכל אחת מן המערכות ויודגמו מחזורי חיים של בעלי חיים מובחרים. נלמד על ספוגים, אלמוגים ומדוזות, תולעים למיניהם, פרוקי רגליים, רכיכות, קווצי-עור.

ד"ר אלי פיטקובסקי

פילוסופיה של מדע וביואתיקה

5700003 - 1 נ"ז

0.5 ש"ש הרצאה

הקורס יעסוק בבעיות העולות מניסויים בבע"ח, ההנדסה הגנטית והביוטכנולוגיה. נושאי הקורס: מטה-אתיקה, גישות של אחרים, המעמד המוסרי של בע"ח, גידול בע"ח בשבי, גידול בע"ח למטרות קלאיות, שימוש בבע"ח למטרות מחקר, חופש אקדמי במחקר, שימוש בתוספים בחקלאות, הנדסה גנטית של צמחים ובע"ח, הבקרה על הביוטכנולוגיה, השפעת הביוטכנולוגיה על החברה והסביבה, שיבוט בע"ח, המחקר הגנטי האנושי - בקרה, פטנטים ביוטכנולוגיים.

ד"ר יוני וורטמן

מבוא לאקולוגיה

5211004 - 2.5 נ"ז

2 ש"ס הרצאה + 1 ש"ס תרגיל

המערכת האקולוגית, בית הגידול, גורמים מגבילים, תחומי סבילות, זרימת אנרגיה במערכת אקולוגית, גורמים המשפיעים על תפוצת אורגניזמים, אדפטציה לבתי-גידול שונים, מגוון מינים, סוקססיה, ויסות גודל אוכלוסייה, אינטראקציות ביטיות ואביוטיות במערכת אקולוגית, התמיינות והתמחות, אקולוגיה ואבולוציה, מחזוריים ביוגיאוכימיים. ייתכנו שינויים, שנתון מעודכן בחוג לביוטכנולוגיה.

פירוט הקורסים למדעי המחשב

מר אלכסנדר רואינסקי

מבוא לחדו"א

0111100 - 0.0 נ"ז

4 ש"ס הרצאה + 2 ש"ס תרגיל

קבוצות מספרים, מספרים ממשיים. ביטוי אלגברי, פולינום ופירוק לגורמים, פונקציות רציונליות, הוצאת חלק שלם, פרוק לשברים אלמנטריים (חלקיים). אי-שוויונים. ערך מוחלט ותכונותיו. אי-שוויונים בערכים מוחלטים. חזקות ולוגריתמים. יסודות הטריגונומטריה. סדרות ואינדוקציה מתמטית. פונקציות אלמנטריות, פונקציות לא אלמנטריות. הצגה קוטבית והצגה פרמטרית של פונקציה. מושגי יסוד בגיאומטריה אנליטית במישור. העתקות במערכת צירים, עקומה ריבועית כללית במישור.

ד"ר וישקאוצן סולומון(סמס' א')

חדו"א 1(מ)

מר אלכסנדר רואינסקי (סמס' ב)

0111101 - 5.0 נ"ז

4 ש"ס הרצאה + 2 ש"ס תרגיל

פונקציה ממשית של משתנה יחיד: גבולות ורציפות, רציפות על קטע סגור, פונקציות מונוטוניות ופונקציות הפיכות, נגזרות, המשפטים היסודיים של החשבון הדיפרנציאלי, משפט טיילור, כלל לופיטל, חקירת פונקציה. פונקציה קדומה ושיטות אינטגרציה, אינטגרל מסויים ותכונותיו, פונקציות אינטגרליות, המשפטים היסודיים של החשבון האינטגרלי, אינטגרל מוכלל. סדרות אינסופיות של מספרים ממשיים, טורים מספריים: מבחני התכנסות ומשפט ליבניץ.

פרופ' יזהר לבנר (סמס' א')

ד"ר איזנר עידן (סמס' ב')

אלגברה לינארית(מ)

0111102 - 5.0 נ"ז

4 ש"ס הרצאה + 2 ש"ס תרגיל

שדה המספרים המרוכבים, מטריצות, פעולות בין מטריצות, סוגי מטריצות. מערכות של משוואות ליניאריות – מבוא,

מרחבים וקטוריים, תתי-מרחבים, מערכת משוואות הומוגניות, צירופים ליניאריים, תת-המרחב הנפרש, חיתוך של תתי-מרחבים, סכום ישר של תתי-מרחבים, מרחב השורות של מטריצה, פתרונות של מערכות משוואות ליניאריות: פעולות אלמנטריות על שורות של מטריצה, מטריצות אלמנטריות, מטריצות הפיכות, פתרון משוואות באמצעות מטריצה הפיכה, תלות ואי-תלות, בסיס ומימד, טרנספורמציות ליניאריות, גרעין, תמונה, תכונות, דרגה ונילפוטנטיות, אופרטורים ליניאריים, פעולות בין אופרטורים ליניאריים, איזומורפיזם, ייצוג על-ידי מטריצות, שינוי בסיסים, דימיון בין מטריצות, דטרמיננטות, הגדרה, תכונות, דטרמיננטות ומטריצות הפיכות, שיטת קרמר, הצגת מטריצה או טרנספורמציה ליניארית באמצעות פולינום, ערכים עצמיים ווקטורים עצמיים, פולינום אופייני, ריבוי אלגברי וריבוי גיאומטרי.

ד"ר שלמה חורי (סמס' א')

ד"ר דוניטה כהן (סמס' ב')

מערכות ספרתיות ומבוא למבנה המחשב

0111305 – 5.0 נ"ז

4 ש"ס הרצאה + 2 ש"ס תרגיל

הקורס מקנה ידע בסיסי במערכות ספרתיות ובתכן לוגי. במסגרת הקורס יילמדו פונקציות בוליאניות, אלגברה בוליאנית, מימוש מערכות ספרתיות ושיטות שונות לתכן לוגי של מערכות ספרתיות: מעגלים צירופיים (מרבבים, מפלגים, מפענחים, משוויים, מסכמים, יחידות אריתמטיות לוגיות), מעגלים סדרתיים (יחידות בקרה, אוגרים, זיכרונות), מיקרו-מעבדים. שימוש בכלי CAD תעשייתיים לבדיקת תחביר (Compilation), לכתבת עירור (Stimuli) ולהדמיית התכנון (Simulation)..

פרופ' דני קוטלר (סמס' א')

ד"ר דוניטה כהן (סמס' ב')

מבוא למדעי המחשב

0111401 – 5.0 נ"ז

4 ש"ס הרצאה + 2 ש"ס תרגיל + 2 ש"ס מעבדה

גישה אלגוריתמית לפתרון בעיות, שלבי כתיבת תכנית, מושגי יסוד בשפת C, מבני בקרה, פונקציות, מערכים, תכנון top-down, חלוקת תוכנית לקבצים, פעולות במערכים: חיפוש בינארי, מיון, פוינטרים ואריתמטיקה של פוינטרים, הקצאה דינמית, קלט ופלט עם קבצים, מחרוזות, פונקציות רקורסיביות, שיטות מיון מהירות, ארגומנטים ל main, מערכים דו-ממדיים, מבנים.

ד"ר תמר צמח (סמס' א')

מר אלכסנדר רואינסקי (סמס' ב')

חדו"א 2(מ)

011210 – 5.0 נ"ז

4 ש"ס הרצאה + 2 ש"ס תרגיל

דרישות קדם: חדו"א 1(מ)

סדרות וטורי פונקציות, טורי חזקות. וקטורים במרחב תלת ממדי. **מכפלות**: סקלרית, ווקטורית, מעורבת. מישור במרחב, ישר במרחב. פונקציות של מספר משתנים, גבולות ורציפות. נגזרות חלקיות מסדרים גבוהים, נוסחת טיילור. פונקציות סתומות, מערכות פונקציות סתומות. אקסטרמום של פונקציות של מספר משתנים, אקסטרמום מותנה, כופלי לגרנג'י. אינטגרל כפול ומשולש, החלפת משתנים באינטגרל כפול ומשולש. פונקציה ווקטורית של משתנים סקלרים. אינטגרל קווי ומשטחי. משפטי גרין, גאוס וסטוקס.

ד"ר וישקאוץן סולומון (סמס' א')

ד"ר וישקאוץן סולומון (סמס' ב')

מתמטיקה דיסקרטית

0121108 – 4.0 נ"ז

3 ש"ס הרצאה + 2 ש"ס תרגיל

תורת הקבוצות: מושגי יסוד, פונקציות, חד-חד-ערכיות, על והפיכות, עוצמות של קבוצות, משפט קנטור, משפט קנטור-שרדר-ברנשטיין, יחסים, יחסי סדר, יחסי שקילות, אינדוקציה, משפט החתונה של הול. קומבינטוריקה: עקרון הכפל ועקרון החיבור, בחירות עם ובלי חזרות, עם ובלי סדר, נוסחת הבינום, הכלה והדחה, רקורסיה, מספרי קטלן, זהויות קומבינטוריות.

פרופ' דני קוטלר

לוגיקה למדעי המחשב

0121109 – 3.0 נ"ז

2 ש"ס הרצאה + 2 ש"ס תרגיל

דרישות קדם: מתמטיקה דיסקרטית

תחשיב הפסוקים: הסקה טבעית, כללי הסקה, סמנטיקה לתחשיב הפסוקים, נאותות ושלמות של תחשיב הפסוקים; צורות נורמליות; מודלים, גרירה לוגית; תחשיב הפרדיקטים (תחשיב היחסים): מבנה השפה, הוכחות בתחשיב הפרדיקטים, סמנטיקה בתחשיב הפרדיקטים, מודלים, גרירה לוגית.

ד"ר איתי שרון (סמס' א')

ד"ר תמר צמח (סמס' ב')

מבוא לתכנות מערכות

0121412 – 5.0 נ"ז

3 ש"ס הרצאה + 2 ש"ס תרגיל + 2 ש"ס מעבדה

דרישות קדם: מבוא למדעי המחשב

הקורס מהווה המשך ישיר לקורס מבוא למדעי המחשב. מטרתו העיקרית הנה בסוס יכולת התכנות של הסטודנט, ע"י כתיבת תוכניות גדולות ומורכבות. כמו כן הקורס מקנה ידע מקיף ונרחב בשפת C והיכרות עם מערכת ההפעלה לינוקס. בין הנושאים הנלמדים בקורס: מצביעים והקצאות דינמיות, מבוא למבני נתונים (רשימות מקושרות עצים, בינאריים וגרפים), עבודה עם קבצים וביטים,

ד"ר טפר רועי (סמס' א')

ד"ר וישקאוץן סולומון (סמס' ב')

מבוא להסתברות

0122106 – 4.0 נ"ז

3 ש"ס הרצאה + 2 ש"ס תרגיל

דרישות קדם: חדו"א 2(מ), מתמטיקה דיסקרטית

חישובי הסתברות המבוססים על מנייה, אקסיומות ההסתברות, מאורעות, הסתברות מותנית, תלות בין מאורעות,

נוסחת Bayes.

משתנים מקריים בדידים: פונקציות הסתברות, תוחלת של משתנה מקרי, שונות. הכרת משתנים מקריים בדידים מיוחדים (ברנולי, בינומי, פואסון, גיאומטרי, בינומי שלילי, היפרגיאומטרי).
משתנים מקריים רציפים: פונקצית צפיפות, פונקצית התפלגות מצטברת, תוחלת ושונות. משתנה מקרי אחיד, משתנה מקרי נורמלי, משתנה מקרי מעריכי. התפלגויות רציפות אחרות: גאמה, קושי, ביתה. התפלגות משותפת, תלות בין משתנים מקריים, תכונות התוחלת, מומנטים, פונקציה יוצרת מומנטים, תוחלת מותנית, סכום משתנים מקריים, שונות משותפת, מתאם.
משפטי גבול: אי-שוויון צ'בישב, החוק החלש של המספרים הגדולים, משפט הגבול המרכזי.

מר ישראלי אסף

תכנות בסביבת האינטרנט

0199808-2.0 נ"ז

4 ש"ס הרצאה

דרישות קדם: תכנות מונחה עצמים ג'אוה

הקורס תכנות בסביבת האינטרנט נועד להקנות ידע תכנותי בתחום הרשת, הכולל תכנות אתרים ושרתים, בשפות הנפוצות כיום בשוק.
הקורס יכלול סקירה מעמיקה של אבני הבניין של הרשת (HTML, CSS, JAVASCRIPT), ימשיך בנושאים מתקדמים (jQuery, bootstrap) וכלי עזר לתכנות ברשת, ועד יצירת שרתים בשפות PHP ו-#.C.

ד"ר תמר צמח

מערכות זמן אמת

0199415-3.5 נ"ז

3 ש"ס הרצאה +1 ש"ס תרגיל

דרישות קדם: תכנות בשפת ++C, מערכות הפעלה

מבוא. מערכות זמן אמת – הגדרה ודוגמאות. מערכות Hard RT כנגד מערכות Soft RT. מודל reference של מערכות זמן אמת. גישה כללית לתזמון במערכות Hard RT. תזמון: תזמון שעון, תזמון עפ"י עדיפויות, תזמון לא מחזורי וספורדי, תזמון במערכת רב-מעבדים. תקשורת RT. מבוא לתורת התורים.

אקראיים. תרגיל מעבדה: גילוי אותות ראדאר, מעבדה: סינון וגילוי קצוות של תמונות, התמרת פורייה והתמרת Z, מעבדה: אותות ביולוגיים, אנליזה ספקטרלית: אנליזה ספקטרלית של אותות מחזוריים ולא מחזוריים, הספקטרוגרם, שימושים: ספקטרוגרם של אותות דיבור ומוסיקה, דיבור מסונן. התמרת פורייה מהירה (FFT). מעבדה: מיצוי תדירויות של צלילים מוסיקליים.

פירוט הקורסים למדעי מזון

גב' ליאורה שושני

הבטחת איכות ויישומה ברצפת ייצור

2100009-4 נ"ז

3 ש"ס הרצאה + 2 ש"ס תרגיל

מבוא- מהי אבטחת איכות? גישה ממוקדת לקוח/ צרכן- היכרות והבנה, הצגת הדרישות והעברתן לייצור. דרישות הרשויות- משרד הבריאות, מכון התקנים, GMP. תקני איכות - מערכת האיכות ISO 9001.2000, BRC (דרישות אירופאיות), איכות סביבה - ISO14000. בטיחות מזון (HACCP) ISO22000, קודקס אלימנטריוס. הקשר בין ספקים לאיכות המוצר הסופי, איכות המכונות והשפעתן על איכות המוצר הסופי, ניהול איכות רמה איכותית. תרגיל סיכום - בניית מערכת איכות לייצור מוצר נבחר.

פרקים נבחרים במדע וטכנולוגיה של

מזון

ד"ר אופיר בנימין

ב. 2100016-

2 ש"ס הרצאה

פרקים נבחרים ונושאים אקטואליים במדעי המזון והטכנולוגיה מפי מרצים אורחים מן האקדמיה, התעשייה והמשק, לפי תחום מומחיותם.

פירוט הקורסים- החוג למדעי הסביבה

רב גוניות החיים היבטים מעשיים ופילוסופיים

7066622- 3 נ"ז

פרופ' איילת שביט

2 ש"ס הרצאה + 2 ש"ס מעבדה

רקע: 'רבגוניות החיים' (Biodiversity) היא תחום ידע המהווך בין מחקר בסיסי באקולוגיה ואבולוציה לבין ניהול שרות אקולוגי. עמק החולה הוא hot spot של מגוון מינים ולכן מעבדת שדה נפלאה לברור מושגי יסוד תיאורטיים ולהתנסות בדיגום ומחקר עצמאיים. מטרת הקורס הן: 1. הענקת ידע תיאורטי ומעשי למעורבות שיטתית וארוכת טווח בשימור רבגוניות החיים בגליל; 2. חיבור בין אקדמיה-סביבה-קהילה באמצעות: א) סיורים באזור ומפגש עם הפקחים, הביולוגים והמתנדבים ברשות שמורות הטבע והגנים (רת"ג); ב) דיגום ארוך טווח בשיתוף רת"ג בנושא השפעות עומס המבקרים על שמורת העיון; ג) מפגש עם ילדים ונוער, ודיגום ארוך טווח בנושא רבגוניות החיים כשרות סביבתי (ecosystem service) המעודד אמפתיה לזולת.

פירוט הקורסים למדעי התזונה

תזונה בריאות וסביבה

א. 2023336- 2 נ"ז

ד"ר סיגל טפר

הקורס דן בהשפעות ההדדיות בין מזון, תזונה, בריאות וסביבה, דרך הכרות עם מערכת המזון, והבנת ההשפעות ההיסטוריות, התרבותיות, הפוליטיות והסביבתיות על מערכות המזון – מייצור עד צריכה. להשפעות אלו השלכות בריאותיות נרחבות, שלא תמיד גלויות לעין. מערכת מזון מקיימת תומכת בבריאות האדם, ומקפידה על עקרונות הקיימות באספקת המזון. מזון מקיים משמר את המגוון הביולוגי ואת המערכות האקולוגיות ומגן עליהם, מתאים תרבותית למקום שבו הוא נצרך, וזמין פיזית וכלכלית. תלמידים בקורס יבחנו את הקשר בין תזונה, בריאות וסביבה בכלים מערכתיים מנקודות מבט שונות: של הצרכן- ומה משפיע על בחירות המזון שלו, של הסביבה, של המגדל והיצרן, וזו של קובעי המדיניות. יידון גם נושא בטחון מערכת המזון ובטחון תזונתי כזכות העומדת לכל, מהם

האתגרים העומדים בדרך להשגת בטחון תזונתי בר קיימה, ומהם הפתרונות האפשריים לנוכח אתגרים אלו.

